

ఆమ్లాలు మరియు క్షారాలు

(గేయము)

1

సైన్స్ ను నేర్చే పిల్లల్లారా
సైన్స్ ను నేర్చే పాపల్లారా
ఆమ్లక్షారముల విశేషాలను
వినరండి మీరీ వేళ

2

ఆమ్లమురుచి మరిపుల్లగ నుండును
క్షారము రుచి మరి చేదు గదా
ఆమ్లక్షారముల గుర్తించుటకు
సూచికలున్నవి తెలియునుగా

3

ఒక్కొక్క సూచిక ఒక్కో రంగును
చూపునుగా ఆమ్లక్షారాల్లో
రంగు సూచికలు రంగును మార్చి
గుర్తించును ఆమ్లక్షారాల్ని

4

ఆమ్లములోన లిట్యమ్ పేపరు
సాధారణంగా ఎరుపు గదా
క్షారములోన లిట్యమ్ పేపరు
నీలము రంగును చూపునుగా

5

నారింజరంగున్న మిథైల్ ఆరంజ్
ఆమ్లములో ఎరుపగును గదా
క్షారములోన కలిసినంతనే
వర్ణము పసుపుకు మారునుగా

6

రంగు లేని ఫినాఫ్తలీన్ సూచిక
ఆమ్లములో రంగు చూపదుగా
క్షారములోన వేసినంతనే
పింకు రంగుకు మారునుగా

7

ఆమ్లక్షారముల్లో వాసన మారే
సూచికలున్నవి తెలుసునుగా
ఉల్లిపాయ - లవంగపు నూనెలు
సువాసన సూచికలేగా

8

ఆమ్లంతో చర్య నొంది హైడ్రోజన్
వాయువు నిచ్చును లోహాలు
చర్యాశీలత అధికంగా గల
లోహాలకే యిది సాధ్య మగు

9

కార్బోనేట్లు బై కార్బోనేట్లతో
ఆమ్లం చర్యను పొందునుగా
కార్బన్ డై ఆక్సైడు వాయువును
విడుదల చేయును గురుతేగా

10

మండే పుల్లను టప్ మని ఆర్పితే
హైడ్రోజన్ అని తెలియునుగా
సున్నపుతేటను కార్బన్ డయాక్సైడ్
పాలలా తెల్లగా మార్చునుగా

11

అలోహ ఆక్సైడ్ నీటిలో కరిగితే
ఆమ్లాలు ఏర్పడును గదా
ఆమ్లాల జల ద్రావణాలు వి
ద్యుత్తు వాహకత చూపునుగా

ignitephysics.weebly.com

12

చాల లోహాల ఆక్సైడ్లు నీటిలో
కరిగితే క్షారలేర్పడుగా
క్షారాల జల ద్రావణాలు వి
ద్యుత్తు వాహకత చూపునుగా

13

ఆమ్లాలు క్షారాలు నీటిలో కలిసిన
అధికంగా ఉష్ణం వెలువడును
ఉష్ణ మోచక చర్య యిది కనుక
పలు జాగ్రత్తలు అవసరము

14

నేరుగ నీటిని ఆమ్లములోన
కలుపుట మరి యిక తగదు గదా
ఎక్కువ పాళ్ళలో నీటిని తీసుక
చుక్కలుగా ఆమ్లం కలుపవలె

15

ఆమ్లాన్ని నీటిలో కలిపిన మీదట
విలీన ఆమ్లం ఏర్పడుగా
విలీన ఆమ్లక్షారములకును
గాఢత తక్కువ గురుతేగా

16

ఆమ్లము క్షారము చర్య జరిపితే
లవణము నీరు ఏర్పడుగా
సాధారణంగా యిట్టి చర్యను
తటస్థీకరణం అందురుగా

17

తటస్థీకరణం జరిగేటప్పుడు
శక్తి ఉష్ణముగ వెలువడుగా
వెలువడిన ఆ ఉష్ణ శక్తిని
తటస్థీకరణం జోష్ణమందురుగా

18

సాంకేతిక ఆమ్ల క్షార సూచికను
పి.హెచ్. ద్రావణ మందురుగా
సూచిక తేల్చేడి బలముల స్థాయిని
పి.హెచ్. స్కేలుతో కొలిచెదరు

19

సున్న నుండి పద్నాలుగు వరకు
పి.హెచ్. విలువలు వ్యాపించు
ఏడుకు తగ్గితే ఆమ్లమేనట
ఏడును దాటితే క్షారమే కదా

20

సున్నకు దగ్గర పి.హెచ్. విలువ
బలమైన ఆమ్లాన్ని చూపునుగా
బలమైన క్షారపు పి.హెచ్. విలువ
పద్నాలుగు దగ్గర ఉండునుగా

21

పి.హెచ్. విలువ ఏడుగ ఉంటే
ఆమ్లము గాదు క్షారము గాదు
ఆ రెండింటి లక్షణ సమమై
తటస్థమయిన పదార్థము

22

లవణాలన్నవి మూడు రకములు
అష్టము క్షారము తటస్థము
సమ బల అష్ట క్షారముల వల్ల
తటస్థ లవణం ఏర్పడును

23

బలమైన అమ్లం బలహీన క్షారం
కలిసిన అష్ట లవణమగు
బలహీన అమ్లం బలమైన క్షారం
కలిసిన క్షార లవణమగు

24

జీవము గల్గిన ప్రాణులు అన్నీ
పి.హెచ్. తో ప్రభావితమగును
అష్ట వర్షము వలన నదులలో
జల చరములు హతమగును

25

పళ్ళ మధ్య లో మిగిలిన ఆహారం
బ్యాక్టీరియాచే అష్టమగు
నోటిలో పి.హెచ్. విలువ తగ్గితే
దంత క్షయము ప్రారంభమగు

26

జీర్ణాశయములో ఎసిడిటీ పెరిగితే
ఎంటాసిడ్ విళ్ళ వాడవలె
అందలి బలహీన క్షారము కడుపులో
అమ్లాన్ని తటస్థ పరచునులే

27

పి.హెచ్. విలువ తగ్గిన పెరిగినా
మట్టిలో మొఱక్కలు పెరగవుగా
మొక్కలు ఏవుగ పెరగాలంటె
మట్టి పి.హెచ్. సమమవ్యవలె

28

ఆత్మ రక్షణలో మొక్కలు కీటకాలు
అష్టమును సిద్ధపరచుకొను
తమపై దాడి చేసిన వారిపై
అష్టము చల్లి తప్పుకొను

29

వంటిట్లో వాడే ఉప్పును మనము
సోడియం క్లోరైడ్ అంటాము
బేకింగ్ సోడా వాషింగ్ సోడాలు
దీని నుండియే తయారగు

30

సోడియం క్లోరైడ్ జల ద్రావణాన్ని
విద్యుత్ విశ్లేషణ చేస్తే
క్లోరో ఆల్కలీ ప్రక్రియ నందు
కాస్టిక్ సోడా ఏర్పడును

31

స్ట్రెక్ డ్ లైములో క్లోరిన్ గ్యాసును
పంపిన బ్లీచింగ్ పౌడర్ వచ్చు
వస్త్ర కాగితం పరిశ్రమలలో
విరంజనకారిగ వాడవచ్చు

32

త్రాగే నీటిలో క్రిములను చంపుట
బ్లీచింగ్ పౌడర్ ఘనత గదా
క్లోరోఫాము తయారీలో దీనిని
విరివిగను మరి వాడుదురు

33

బేకింగ్ సోడాను టార్టారికామ్లంతో
కలిపిన బేకింగ్ పౌడరగు
మెత్తగస్పాంజిలా కేకులుచేయుటకు
బేకింగ్ పౌడరు వాడవచ్చు

34

అగ్ని మాపక యంత్రాలలో
బేకింగ్ సోడాను వాడుదురు
గాయాలను కుళ్ళకుండ జేయుటకు
యాంటి సెప్టిగా వాడుదురు

35

వాషింగ్ సోడా రసాయన నామం
సోడియం కార్బోనేటు గదా
సబ్బుల గాజుల పరిశ్రమలలో
దీనికదే మరి సాటి గదా

36

శాశ్వత నీటి కారిన్యతకు
వాషింగ్ సోడా విరుగుడుగా
బొరాక్సు వంటి పదార్థాల
తయారీలో అనుఘటకముగా

37

లవణం లో ఉన్న నీటి అణువులను
స్పటిక జలము అని అందురుగా
వేడి చేసిన వెంటనే నీరు
అవిరి అయ్యి పోవునుగా

38

కాపర్ సల్ఫేట్ స్పటిక లవణము
నీలము రంగులో ఉండునుగా
వేడి చేసిన నీటిని కోల్పోయి
తెల్లని వర్ణము వచ్చునుగా

39

జాగ్రత్తగ జిప్సాన్ని వేడి చేస్తే
ప్లాస్టర్ ఆఫ్ పారిస్ ఏర్పడుగా
నీరు తగిలితే ప్లాస్టర్ ఆఫ్ పారిస్
తిరిగి జిప్సముగ గట్టిపడు

40

విరిగిన ఎముకలు అతికించుటకు
ప్లాస్టర్ ఆఫ్ పారిస్ ను వాడుదురు
అలంకరణకు బొమ్మల తయారీలో
కట్టడాలలో వాడుదురు

41

ఇంటి లోనికి వేడిమి రాకుండా
రూఫ్ ను సీలింగ్ చేయుటకు
ఫంక్షన్ హాళ్ళలో అలంకరణకు
పి.బి.పి. బొమ్మలు చేయుదురు

42

సైన్స్ ను నేర్చే పిల్లల్లారా
సైన్స్ ను నేర్చే పాపల్లారా
అష్టక్షారముల విశేషాలను
విన్నారమ్మా యీ వేళ

NAGA MURTHY- 9441786635
Contact at : nagamurthysir@gmail.com
Visit at : ignitephysics.weebly.com

రచన
వి.నాగమూర్తి